

Besluit

De raad van de gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Datum

30 januari 2020

Zaaknummer

2019-005464

Onderwerp

Financieel toezicht 2020

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de vorm van financieel toezicht die wij voor 2020 voor uw gemeente hebben ingesteld. Wij geven u in deze brief een korte toelichting op ons besluit. Naar aanleiding van de beoordeling van de door uw raad vastgestelde begroting geven wij enkele aandachtspunten aan u mee. In de bijlage bij deze brief lichten wij deze aandachtspunten nader toe en vindt u ook onze jaarlijkse risicobeoordeling van de financiële positie van uw gemeente.

Wij adviseren u de opmerkingen uit de toelichting op ons besluit en ook de door ons genoemde aandachtspunten mee te nemen in uw financiële cyclus.

Toezichtvorm

De begroting 2020 is naar ons oordeel niet structureel en reëel in evenwicht, maar dit evenwicht wordt in de meerjarenraming hersteld. Uw gemeente voldoet aan de voorwaarden van de Gemeentewet voor repressief toezicht. Wij hebben daarom besloten uw gemeente voor het jaar 2020 onder repressief toezicht te stellen. Dit is de minst belastende vorm van toezicht.

Toelichting

De meerjarenbegroting 2020-2023 is met aanwending van de algemene reserve in alle jaarschijven door u sluitend vastgesteld. Volgens de voorschriften is op blz. 268 van de meerjarenbegroting het structureel begrotingssaldo opgenomen. Hierbij zijn de incidentele baten en lasten zoals opgenomen in het voorgeschreven overzicht van incidentele baten en lasten geëlimineerd. Deze uitkomsten zijn te zien als blauwe kolommen in de volgende grafiek. De groene kolommen geven de uitkomsten van het structureel en reëel saldo na onze beoordeling. Ook voor deze uitkomsten zijn de door u vastgestelde uitkomsten en het overzicht van incidentele baten en lasten het uitgangspunt.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Datum

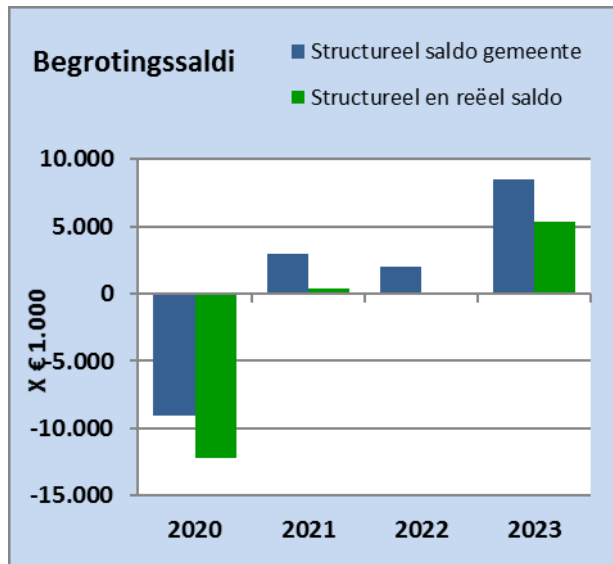
30 januari 2020

Zaaknummer

2019-005464

Blad

2 van 6

Hierbij is in onze optiek de dotatie aan de reserve solvabiliteit structureel, ondanks een lager vastgestelde dotatie in de jaren 2020-2022. Daarnaast wordt de post 'strikt onvermijdelijk' door ons gezien als budgettaire ruimte. In het kader van de realiteitstoets is voor onderhoud wegen voor alle jaarschijven een negatieve correctie op genomen. Voor de toelichting hierop verwijzen wij naar het onderdeel onderhoud kapitaalgoederen in de bijlage. Uiteindelijk resulteert dit voor alle jaarschijven in een minder gunstig beeld dan door u gepresenteerd.

Raadsbrief "Ontwikkelingen in de jeugdzorg" van 7 januari 2020

Inmiddels hebben wij kennisgenomen van de aan u gezonden Raadsbrief "Ontwikkelingen in de jeugdzorg" waarin aanvullende tekorten worden aangekondigd. Voorlopig wordt ingeschat dat voor 2020 € 6 miljoen incidenteel en € 4 miljoen structureel aan extra middelen nodig is voor de jeugdzorg. Wij adviseren u dringend om passende maatregelen te nemen en deze negatieve financiële effecten te verwerken in de komende perspectiefnota en daarbij ook te voorzien in een adequate dekking. In dit kader is het ook van belang de ontwikkeling van uw weerstandsvermogen in beeld te houden.

Aandachtspunt(en) en motivering

Naar aanleiding van uw begroting wijzen we u op de volgende punten:

- Onderhoud kapitaalgoederen
- Weerstandsvermogen
- Realisatie bezuinigingen
- Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

In de bijlage vindt u een toelichting op bovengenoemde aandachtspunten.

Datum

30 januari 2020

Zaaknummer

2019-005464

Blad

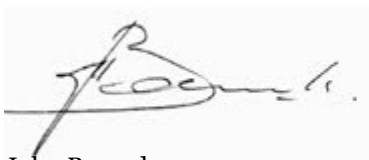
3 van 6

Meer informatie?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie.

Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Pieter Hilhorst
Secretaris

Voor deze beoordeling geldt:
Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief. Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaar en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Bijlage

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2020

Onderhoud kapitaalgoederen

Evenals vorig jaar blijkt dat het onderhoudsbudget voor de wegen onvoldoende is om deze duurzaam op het door u gewenste kwaliteitsniveau te (onder)houden. In de paragraaf weerstandsvermogen is vermeld dat er structureel € 485.000, - te weinig in deze begroting is opgenomen. Hiermee ontstaat ook een risico op kapitaalvernietiging dat voor een periode van 10 jaar wordt ingeschat op € 2,8 miljoen. Uitstel kan dus leiden tot hogere kosten.

Wij adviseren u daarom dringend om de beheerplannen voor kapitaalgoederen, in het bijzonder wegen, aan te passen aan de huidige actuele situatie en de hieruit voortvloeiende onderhoudslasten op te nemen in de begroting 2021-2024. Het is nadrukkelijk uw verantwoordelijkheid te zorgen voor actuele beheerplannen en om achterstallig onderhoud te voorkomen. Overigens hebben wij in het kader van de realiteit van de (onderhoud)ramingen alle jaarschijven uit deze begroting negatief gecorrigeerd met € 485.000, -.

Weerstandsvermogen

De weerstandsfactor (verhouding tussen de risico's en de weerstandscapaciteit) is ten opzichte van de begroting 2019-2022 afgenomen van 1,6% naar 1,0%. Dit betekent dat de aanwezige weerstandscapaciteit, waartoe door u de algemene reserve, de reserves grondbedrijf, onvoorzien en strikt onvermijdbaar wordt gerekend, voldoende is om de aanwezige risico op te vangen. Vorig jaar was er nog een marge om tegenvallers op te vangen. Die is nu verdwenen als gevolg van een afname van de algemene reserve. In de door u vastgestelde financiële spelregels wordt voor de weerstandsfactor uitgegaan van een bandbreedte van tussen de 1,0 en 1,4 en het minimumniveau is nu bereikt. Dit vraagt om extra aandacht zodat u toch aan uw eigen spelregels kunt blijven voldoen. Om mogelijke tegenvallers het hoofd te kunnen bieden adviseren wij u om een ruimere marge aan te houden, waarbij de toevoeging vanaf 2022 aan de algemene reserve een goede aanzet is. Dit ook gezien de nog te verwerken financiële consequenties zoals aangekondigd in de genoemde raadsbrief van 7 januari 2020.

Realisatie bezuinigingen

Het financiële evenwicht in de meerjarenramingen wordt gerealiseerd door vaststelling van ombuigingsmaatregelen voor ruim € 20 miljoen, waarvan de jeugdzorg en de WMO een aanmerkelijk onderdeel zijn. Deze maatregelen zijn door ons beoordeeld en voor het grootste deel vinden we deze maatregelen reëel. Echter de doelstelling om in 2023 maximaal 6% tekort op de Buig te realiseren vinden wij risicovol. Wij gaan er echter van uit dat u in overeenstemming met uw besluitvorming ook daadwerkelijk invulling zult geven aan het totale pakket ombuigingen om de door u gepresenteerde begrotingsuitkomsten te realiseren.

Datum

30 januari 2020

Zaaknummer

2019-005464

Blad

5 van 6

Vanzelfsprekend is monitoring en tijdige rapportage hierbij van belang. Immers ingeval de bezuinigingen niet haalbaar blijken verwachten we dat u alternatieve dekkingsmiddelen aanwijst.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

De minister van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft voor de periode 2019 t/m 2021, via het gemeentefonds, eenmalig een bedrag van € 1 miljard beschikbaar gesteld. Voor de periode na 2021 zijn geen toezeggingen op verlenging van de bijdrage gedaan. In overleg met de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken en Financiën en de VNG is een richtlijn opgesteld die gemeenten, bij wijze van uitzondering, toestaat ook voor 2022 en 2023 rekening te houden met een inkomst gelijk aan die voor 2020 en 2021. Wij hebben nadrukkelijk aangegeven dat dit een richtlijn betreft en zeker geen advies is om er gebruik van te maken.

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van vijf financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal	Gelders gemiddelde	Waarde kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Solvabiliteitsratio	31%	15%	>50%	20-50%	<20%
2. Grondexploitatie	9%	6%	<20%	20-35%	>35%
3a. Structurele exploitatieruimte Begr	0,06%	-3,00%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
3b. Structurele exploitatieruimte MJR	0,58%	2,00%	> 0%	> 0%	< 0%
4. Belastingcapaciteit	103%	102%	<95%	95-105%	>105%
5. Weerstandsvermogen	210%	101%	>100%	80-100%	<80%

Datum

30 januari 2020

Zaaknummer

2019-005464

Blad

6 van 6

Afschrift:

Het college van B&W van de gemeente Arnhem, Postbus 9029, 6800 EL ARNHEM